SVERIGES RIKSDAG

Motion till riksdagen 2026/27:2716

av Nila Vikhe Patil och Janine Alm Ericson (båda MP)

Ökad försvarsförmåga

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behov av en flerårig och systematisk plan för det ekonomiska, civila och militära stödet till Ukraina och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige bör verka för att det inrättas en särskild tribunal för krigsbrotten i Ukraina, inklusive för ekocid, och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige ska verka för att Ukraina välkomnas som EU-medlem och stötta Ukraina i att leva upp till Köpenhamnskriterierna och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige ska verka för att EU snarast ska upphöra med import av rysk energi och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att totalförsvaret ska växa på ett balanserat sätt mellan verkan och stöd och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att stärka svenskt luftvärn till skydd av civilbefolkningen och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att stärka Sveriges unika marina förmågor för att upprätthålla fria sjövägar och tillkännager detta för regeringen.

8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att stärka det militära försvarets förmåga att möta attacker och sabotage mot undervattensinfrastruktur och tillkännager detta för regeringen.
9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör ge Försvarsmakten i uppdrag att snarast stärka Sveriges förmåga att möta och bekämpa drönare och tillkännager detta för regeringen.
10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige ska driva principen om no first use inom Nato och tillkännager detta för regeringen.
11. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige bör skriva under och ratificera FN:s konvention om kärnvapenförbud och tillkännager detta för regeringen.
12. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att anta ett förbud mot kärnvapen inom svenskt territorium och tillkännager detta för regeringen.
13. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige bör ansluta sig till FN:s konvention om ett globalt kärnvapenförbud och tillkännager detta för regeringen.
14. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige fortsatt ska delta i internationella fredsbevarande insatser och tillkännager detta för regeringen.
15. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att FN ska öka integrationen mellan Agenda 2030, Parisavtalet och Addis Abeba-avtalet om finansiering för att snabbare och mer framgångsrikt kunna förebygga konflikter och främja fred och hållbarhet i områden med konflikter, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
16. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att fortsatt utveckla det militära samarbetet med våra nordiska och baltiska grannländer och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Det militära försvaret

Sverige har behövt anpassa säkerhets- och försvarspolitiken efter det allvarliga politiska läget med ett fullskaligt invasionskrig i Europa, samt fortsätta att långsiktigt stötta Ukraina. Miljöpartiet har ställt sig bakom huvudinriktningen i Försvarsberedningens

rapport Stärkt försvarsförmåga – Sverige som allierad och proposition 2024/25:34 Totalförsvaret 2025–2030. Därefter har Miljöpartiet också deltagit i och ställt sig bakom de förhandlingar som syftat till att påskynda genomförandet av försvarsbeslutet genom en lånefinansiering. Miljöpartiet värnar breda överenskommelser inom försvars- och säkerhetspolitiken och ämnar fortsätta bidra konstruktivt i försvarsberedningens arbete.

Sverige står nu inför en historiskt stor upprustning och det är viktigt att denna går till på ett sätt som snabbt ger ökad försvarsförmåga samtidigt som den sker på ett resurseffektivt sätt. Även om snabba åtgärder efterfrågas, måste beslut vara genomtänkta och leda till att Sveriges försvarsförmåga säkras både nu och på sikt – en långsiktigt hållbar försvarsuppbyggnad. Kommande investeringar, till exempel genom materielinköp, måste vara ändamålsenliga för att på ett effektivt sätt bidra till ökad säkerhet. Sveriges försvar ska utformas för att avskräcka från angrepp och försvara Sverige, inte för att utgöra eller understödja ett militärt hot mot någon annan stat.

Syftet med vårt försvar är att bevara freden. Försvars- och säkerhetspolitiken ska skydda Sverige och främja fred och avspänning i vårt närområde. Totalförsvaret ska byggas så att det avhåller andra länder från försök att kontrollera eller på annat sätt utnyttja svenskt territorium, skada det svenska samhället eller utöva hot och utpressning mot Sverige. Försvaret tar sin utgångspunkt i folkrättens rätt till självförsvar och måste därför vara defensivt till sin karaktär och uppbyggnad. Genom att vi ökar vår beredskap, både civilt och militärt, kan vi påverka risken för att det blir krig. Totalförsvaret har också en mycket viktig roll i att bistå samhället i fredstida kriser.

Stöd till Ukraina

Rysslands krigföring i Ukraina är den stora säkerhetspolitiska ödesfrågan i vår del av världen. Ukraina måste få Sveriges och den demokratiska världens fulla och ovillkorliga stöd, så länge som det behövs. Stödet behöver vara långsiktigt och ska omfatta såväl militärt som civilt, humanitärt, politiskt och ekonomiskt stöd. Att stödja Ukraina är viktigt både för att Ukraina ska kunna försvara sig mot den olagliga invasionen och för att det är viktigt att stå upp för folkrätten. I slutändan påverkar också utgången av Rysslands krig mot Ukraina övriga Europas säkerhet. Därför är stöd till Ukraina en av våra viktigaste prioriteringar när det gäller militärt försvar.

Stödet till Ukraina måste vara omfattande och långsiktigt. Det måste tas i beaktande att Ukraina både ska kunna vinna kriget och freden samt bygga upp sitt land och nå en långsiktig säkerhet.

Alla ansvariga för brott enligt internationell rätt måste ställas inför rätta. Vi vill också att ekocidbrott utreds. Sverige är sedan i juni 2026 ansluten till den särskilda tribunalen för Rysslands aggressionsbrott och internationella skadeståndskommissionen för Ukraina. EU:s medlemsstater måste bidra med nödvändig finansiering för att tribunalen och kommissionen ska kunna utföra sitt arbete.

Ukraina hör hemma i EU och att stötta Ukraina i deras strävanden för att på meritbaserade grunder nå ett medlemskap är viktigt för Ukrainas långsiktiga säkerhet. EU måste också fortsätta stötta återuppbyggnaden av Ukraina och det ukrainska arbetet för att leva upp till kriterierna för ett EU-medlemskap.

Sanktionerna mot Ryssland måste kvarstå och skärpas. Det är problematiskt att EU samtidigt som man infört sanktioner mot Ryssland har fortsatt importera rysk energi under de senaste åren. Ryssland får långt mer än hälften av sina exportintäkter från energin. Genom att stoppa all rysk energiimport kan EU kraftigt försvåra Rysslands fortsatta finansiering av kriget, detta bör genomföras skyndsamt.

Militära förmågor

Försvarsberedningen konstaterar att totalförsvaret ska ha en sådan styrka, sammansättning, ledning, beredskap och uthållighet att det kan verka krigsavhållande och därmed förebyggande och fredsbevarande. Samhällets grundläggande robusthet och dess förmåga att motstå fredstida kriser bidrar till den krigsavhållande effekten. Det understryker vikten av att totalförsvaret växer på ett balanserat sätt mellan verkan och stöd. Genom medlemskapet i Nato har Sverige fler parametrar att ta hänsyn till i utbyggnaden av försvaret, det är inte enbart Sveriges förmåga utan vår förmåga att samverka med våra allierade som avgör vilka satsningar som bör prioriteras. Miljöpartiet vill att försvaret ska vara defensivt i sin karaktär och utformat för att skydda vår egen befolkning och för att kunna samarbeta med framför allt våra nordiska och baltiska grannar.

Utifrån de slutsatserna vill vi inom det militära försvaret se ytterligare ökade ambitioner vad gäller luftvärn och marina förmågor. Luftvärn behövs inte bara för att skydda militär verksamhet utan är nödvändigt för att skydda civilbefolkningen i städer och civil infrastruktur vid eventuellt angrepp. Marinen behövs för att hålla våra farleder öppna i händelse av kris och konflikt, vilket är nödvändigt för Sveriges försörjning, samt är centralt för att vi ska kunna stödja våra nordiska och baltiska grannländer. Marinen och Kustbevakningen har också viktiga uppgifter att övervaka och skydda

havet och kusten mot miljöhot och hybrida aktiviteter, exempelvis attacker och sabotage mot undervattensinfrastruktur.

Erfarenheterna från Ukraina visar på en omfattande användning av drönare, från båda sidor. Även flera Natoländers territorier har kränkts av drönare. Försvarsmaktens arbete med att utveckla Sveriges förmåga att både använda och bekämpa drönare behöver detta arbete accelerera och prioriteras. Sverige måste också ytterligare stärka sin förmåga att bemöta hybridattacker och sabotage.

Medlemskapet i Nato

Vi står bakom att ett starkt svenskt totalförsvar med en trovärdig försvarsförmåga verkar krigsavhållande och därmed fredsbevarande och bidrar till Natos samlade avskräckningsförmåga. Miljöpartiet menar att Sverige ska vara en trovärdig, pålitlig och solidarisk allierad inom Nato.

Som medlem i Nato bör Sverige fortsätta driva en självständig utrikespolitik och stå upp för viktiga värden som demokrati och mänskliga rättigheter såväl inom som utom Nato. Vi ser även behov av att öka transparensen kring Natos verksamhet. Vi vill att Sverige ska verka för ett demokratikrav inom Nato, samt att Nato inte ska ha permanenta trupper eller baser på svenskt territorium. Vi vill att Nato ska fokusera på sin kärnuppgift: försvar av de allierade.

Miljöpartiet vill att Sverige driver principen om no first use inom Nato. I nuläget tillämpar Nato principen om first use, vilken tillåter alliansen att som första aktör i en konflikt introducera kärnvapen. Principen försvårar globala nedrustningsinitiativ eftersom den medför att ett överhängande hot om kärnvapen alltid kvarstår. Det är också hög tid för Sverige att skriva under och ratificera FN:s konvention om kärnvapenförbud.

Miljöpartiet står fast vid att kärnvapen aldrig ska få finnas inom svenskt territorium, varken i freds- eller krigstid. Vi vill se en lagstiftning som förbjuder införsel av kärnvapen på svenskt territorium.

Sverige har en stolt tradition av transparens och offentlighetsprincip. Sverige ska därför vara pådrivande för att förbättra insynen i Nato, och pådrivande för att de nationella parlamenten i medlemsländerna måste skärpa sin granskning av Natos angelägenheter så att ansvarsutkrävande kan ske. Ökad transparens är viktigt för att säkerställa förtroende för verksamheten.

Internationell samverkan på det militära området

När världssamfundet engagerar sig för fred är ofta den väpnade konflikten redan ett faktum, och när en vapenvila uppnåtts trappas engagemanget ofta ned. Den gröna säkerhetspolitiken vill bryta med det mönstret.

Sverige behöver bygga säkerhet i syfte att förebygga krig och konflikter tillsammans med våra nordiska grannar och våra baltiska grannar Estland, Lettland och Litauen. Det är viktigt att hålla alla militära samarbeten tydligt definierade inom ramen för vår säkerhetspolitiska linje.

Miljöpartiet vill se ett fortsatt starkt globalt samarbete med FN som central aktör för fred och mänskliga rättigheter. Sverige ska fortsätta bidra till internationella insatser med tydlig folkrättslig grund genom FN-mandat eller efter inbjudan från landets regering. Sverige bör också verka inom FN-systemet för att öka integrationen mellan Agenda 2030, Parisavtalet och Addis Abeba-avtalet om finansiering för att snabbare och mer framgångsrikt kunna förebygga konflikter och främja fred och hållbarhet i områden med konflikter.

Nila Vikhe Patil (MP) *Janine Alm Ericson (MP)*